

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Home Credit Slovakia, a.s.**, so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, proti žalovanej **M. M.**, bývajúcej v K., o **zaplatenie 2 502,92 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 8 C 314/2011, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. júla 2012 sp. zn. 8 Co 131/2012 takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. júla 2012 sp.zn. 8 Co 131/2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Komárno rozsudkom z 27. februára 2012 č.k. 8 C 314/2012-24 uložil žalovanej zaplatiť žalobkyňi sumu 1 351,30 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 0,024 % denne z dlžnej sumy 1 351,30 Eur od 30. decembra 2009 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 50 Eur splatných vždy k 28. dňu v danom mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s platením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu. Vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením z 31. júla 2012 sp.zn. 8 Co 131/2012 odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. z dôvodu, že nemalo náležitosti uvedené v § 205 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vady odvolania je síce možné odstrániť, avšak len do uplynutia odvolacej lehoty. Ak odvolateľ podá odvolanie bez riadneho odôvodnenia posledný deň

lehoty, stane sa inak odstrániteľná vada podania (odvolania) neodstrániteľnou, v dôsledku čoho je potrebné odvolanie odmietnuť. V takomto prípade nie je ani nutné odvolateľa na odstránenie väd odvolania vyzvať. Keďže žalobkyňa dôvody odvolania nedoplnila do uplynutia 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, na doplnenie odvolania neprihliadol. V čase do uplynutia odvolacej lehoty odvolanie podané žalobkyňou nemalo zákonom stanovené náležitosti, z ktorého dôvodu jej odvolanie odmietol. V tomto smere odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2 Cdo 151/2005.

Predmetné uznesenie krajského súdu napadla žalobkyňa dovolaním. Žiadala, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedla, že doplnila svoje včas podané blanketové odvolanie o dôvody pred tým, ako o predmetnom odvolaní rozhodoval krajský súd, z ktorého dôvodu malo byť na toto doplnujúce podanie prihliadnuté. Odvolací súd preto nesprávne rozhodol, keď jej odvolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníčkou konania, preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Keďže dovolateľka tvrdila, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p., dôraz kládol na skúmanie existenciu žalobkyňou namietanej vady.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému

rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je napr. uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (porovnaj rozhodnutie uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 23, ročník 1994). O taký prípad ide aj vtedy, ak odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie z dôvodu, že nemá náležitosti v zmysle § 205 ods. 1, 2 (§ 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a ods. 2; ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1.

Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu

odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 209 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 211 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/.

Rozsah a dôvody odvolania môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať. Využitie tohto práva odvolateľom je v zmysle § 205 ods. 3 O.s.p. obmedzené do uplynutia odvolacej lehoty. Rozsah a dôvody odvolania možno rozšíriť len za predpokladu, že odvolanie spĺňa obsahové náležitosti, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 205 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. Nemožno totiž rozširovať niečo, čo vôbec nie je v odvolaní uvedené. Lehota, do ktorej môže odvolateľ rozširovať dôvody odvolania, sa teda vzťahuje len na také odvolanie, ktoré má všetky zákonom požadované náležitosti. Nedopadá na povinnosť súdu dbať o odstránenie väd odvolania. Ak v odvolaní náležitosti chýbajú (včítane neuvedenia dôvodov odvolania), ide o vadné podanie, v ktorom prípade je súd povinný v zmysle § 209 ods. 1 O.s.p. (§ 211 ods. 1 O.s.p.) odvolateľa vyzvať, aby chýbajúce náležitosti doplnil. Lehotu na odstránenie vady určuje vo výzve súd (§ 43 ods. 1 O.s.p.) a neustanovuje ju samotné plynutie odvolacej lehoty. Pokiaľ odvolateľ doplnil odvolanie do rozhodnutia odvolacieho súdu, je bez právneho významu, že k tomu došlo až po uplynutí odvolacej lehoty (porovnaj R 59/2013). Právne významné je, že v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p.) je vada odstránená. Napokon, aj z ustanovenia § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. vyplýva, že odmietnuť odvolanie z dôvodu, že nemá zákonom požadované náležitosti, možno len za predpokladu dodržania podmienok uvedených v § 209 ods. 1, resp. v § 211 ods. 1 O.s.p.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala proti rozsudku súdu prvého stupňa dňa 13. apríla 2012 (v posledný deň odvolacej lehoty) na pošte tzv. blanketové odvolanie, t.j. neuviedla v ňom dôvody. Žalobkyňa odvolanie doplnila písomným podaním z 28. mája 2012, ktoré došlo na krajský súd 31. mája 2012. Keďže odvolací súd o jej odvolaní rozhodol až 31. júla 2012, išlo o odvolanie, ktoré v čase rozhodovania odvolacieho súdu malo zákonom požadované obsahové náležitosti. Odvolací súd preto nesprávne na podanie, ktorým žalobkyňa odstránila vady odvolania, neprihliadol (bez právneho významu bolo, že k odstráneniu došlo až po uplynutí odvolacej lehoty) a nesprávne jej odvolanie odmietol

podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. z dôvodu, že nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2 O.s.p. Týmto nesprávnym postupom odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Ide o vadu, ktorá zakladá jednak prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie krajského súdu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že odvolací súd sa nesprávne vysporiadal i s ustanoveniami § 209 ods. 1, § 211 ods. 1 veta prvá a § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. Ak odvolanie nemá náležitosti uvedené v § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., možno ho odmietnuť, len ak odvolací súd nemôže pre nedostatok týchto náležitostí postupovať v opravnom konaní tak, ako mu ukladá zákon, t.j. prejednať ho a rozhodnúť o ňom a zároveň ten, kto odvolanie podal, bol súdom prvého stupňa (§ 209 ods. 1 O.s.p.) alebo odvolacím súdom (§ 211 ods. 1 O.s.p.) vyzvaný a správne poučený o tom, ako má chýbajúce náležitosti doplniť. Súd plní svoju povinnosť podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 O.s.p. bez ohľadu na to, či odvolacia lehota už uplynula a tiež bez ohľadu na skutočnosť, či je účastník zastúpený advokátom, resp. má sám právnické vzdelanie.

Dovolací súd za nenáležitý považuje aj odkaz odvolacieho súdu na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2 Cdo 151/2005. Predmetné rozhodnutie totiž rieši inú procesnú situáciu. Je založené na tom, že odvolací súd správne ustálil, že účastník ani po výzve súdu prvého stupňa vady odvolania neodstránil, resp. odvolanie nedoplnil o náležitosti v zmysle poučenia súdu prvého stupňa a z jeho odvolania ešte ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyplývalo, v čom účastník konkrétne videl nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa alebo jeho postupu.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. septembra 2013

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová